

В неділю в Болгарії пройде референдум з питання створення нової АЕС. Повністю питання плебісциту звучить таким чином: "Чи повинна розвиватися ядерна енергетика в Республіці Болгарія за допомогою будівництва нової атомної електростанції?".

Опозиція, яка була ініціатором референдуму, наполягала на іншому формулюванні питання: "Чи повинна атомна галузь в Болгарії розвиватися за допомогою спорудження нової атомної електростанції (АЕС) в місті Блекоті?". Саме на підтримку такого питання Болгарська соціалістична партія збрала 500 тисяч підписів громадян країни. Проте представники правлячої партії ГЕРБ заявили, що виносити на плебісцит питання про конкретний проект неконституційно.

Згідно з болгарським законодавством, для того, щоб референдум вважався таким, що відбувся, явка його учасників повинна бути не нижче ніж на останніх парламентських виборах 2009 року, коли вона склала близько 60% від загального числа виборців. Більшість аналітиків вважають, що голосування по АЕС не зможе перевершити цей показник. Референдум з питання створення нової АЕС стане першим в історії посткомуністичної Болгарії. Тим часом у четвер экс-прем'єр-міністр Болгарії і колишній цар Симеон-II призвав населення країни дійти до виборчих урн і висловити свою думку з питання будівництва нових АЕС в Болгарії.

Причина референдуму – АЕС "Блекоті"

Тендер на будівництво в Болгарії АЕС "Блекоті" був оголошений у 2005 році, його переможцем стало російське ЗАТ "Атомстройекспорт". Угода про споруду АЕС була підписана 29 листопада 2006 року. У 2007 році російський проект визнаний таким, що відповідає всім європейським технічним вимогам до станцій з легководними реакторами нового покоління, і 18 січня 2008 року була підписана контрактна угода на спорудження станції. В кінці березня 2012 року уряд Болгарії оголосив про припинення проекту АЕС "Блекоті". Проте вже в квітні депутати опозиційної Болгарської соціалістичної партії стали добиватися винесення питання про відновлення будівництва АЕС "Блекоті" на референдум.

Болгарські власті розповіли не все?

Незадовго до референдуму лідер Болгарської соціалістичної партії Сергій Станішев заявив, що уряд країни ввів в оману населення з приводу вартості будівництва АЕС "Блекоті". Згідно зі словами Станішева Національна енергетична компанія (НЕК)

Болгарії, фінський концерн Fortum і Росатом ще 30 листопада 2010 року підписали в Софії меморандум з фіксованою ціною двох блоків АЕС "Блекоті" на рівні 6,297 мільярдів євро, сказав Станішев, посилаючись на інформацію РІА Новини. Раніше влада країни заявляла, що вартість АЕС складе нібито не менше 10 мільярдів євро.

Раніше РІА Новини опублікувало листи в НЕК одного з інвесторів проекту, німецької компанії RWE, згідно з якими НЕК саботував проект АЕС "Блекоті" з самого початку його реалізації.

АЕС "Блекоті" повинна була стати другою атомною станцією в Болгарії. В даний час в країні функціонує одна з найбільших в східній Європі АЕС "Козлодуй", яка була побудована при активній участі СРСР і введена в дію у 1974 році. У 2006 році Болгарія в рамках виконання вимог про вступ до Євросоюзу була вимушена закрити чотири блоки цієї станції.